

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra Antonius i Paris (Danske Klassikere)

Citation: Claussen, Sophus: "Antonius i Paris", i Claussen, Sophus: *Antonius i Paris*, udg. af Jørgen Hunosøe ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, [i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab], cop. 1990, s. 107. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen01-shoot-idm140218344250144/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Antonius i Paris

De franske er jo virkelig et erotisk Folk.

Men hvad vi andre kalder dristigt, er et Barn fra Quartier Latin fra ganske lille vant til at se. Derfor den Uforfærdethed. Erotiken opløser sig i en Beundring for Kunsten og for Flotheden, hvormed Tingen er gjort. Og Kærligheden selv – med dens Ledsager, *Poesien* – er som et Baand eller en smuk Blomst, hvormed en sextenaarig Kvinde fra Teatrets Elevscole pynter sig en sorgløs Karnevalsdag.

Den Dag i Februar – da jeg lidt hovedkuls blev overrumplet af Trommen, som meldte Parkens Lukning, og da jeg endnu ikke kendte Quartier Latin og havde Venner der – gik jeg ind til en Boghandler og købte François Villons Digte. Med dette Selskab tog jeg Plads i *Concert Rouge*, en Kafé, hvor man endnu før Aften kan bade sig i god Musik og opmuntres af Selskabelighed.

Et firehundredaarigt Støv, der har lagret sig paa hver Side af den gode Mester François Villons Digte, har endnu ikke gjort dem ulæselige. Tvært imod udstømmer der intens Kraft fra dem som fra en Vin funden i dybe, mugne Kælderruiner. Villon er jo, som hver véd, i Frankrig Begyndelsen til den stærkt personlige Poesi, som ordenligvis fortjener Navn af moderne. Og desuden er hans Navn knyttet til Quartier Latin som ingen andens: som den værste Snydenstrup og Stratenrøver af alle de Studenter, der for firehundrede Aar siden laa ved det franske Universitet og, under Paaskud af at studere, forkortede Tiden med Dobbelt og Drik og løse Fruentimmer. Denne Ungdom bestod af Folk fra alle Lande, hvad der gjorde en strix Kontrol umulig. Og naar man ser mange krogede Gader i Quartier Latin, opfyldte af Knepper og Logihuse for det mest lurvede og farlige Pak, der findes i vore Dages Paris, synes man, at man endnu staar og stirrer ind i det femtende Aarhundredes Afgrunde. Her var det, at Villon snød Slagterne for Kod, Værtshusholderne for et Maaltid Mad med rigelige Vine, Skrædderen for en ny slunkende Frakke – som skrevet staar i de talrige Vers om hans Bedrifter.

Men Legenden har sikkert udsmykket Mester François' Skikkelse som fransk Uglspil altfor rigeligt. Saa meget er dog sikkert, *qu'il faillit être pendu*, at han kun (tillad en slet Oversættelse) manglede at blive hængt. Og det er denne Hængningshistorie i hans Liv, som han, dødsdomt, fejrede med et Vers i fire Linjer og af dette Indhold: –

»Jeg er François – hvad der bedrøver mig – født i Paris nærved

Ponthoise. – Og snart skal ved Hjælp af et Hampereb min Hals faa vide, hvad min Hale vejer.»

Hans Hals fik dog ikke den Gang gjort slige luftige Erfaringer, men til Løn for sine Fortjenester, fortæller Villon i et andet Digt, blev han »banket nogen paa Gaden, som man banker Lærred over Rendestenene».

Og trods alt dette kan man lede Evropas Literatur igennem uden at finde Mage til stærke Vers, fulde af stolt, uforfærdet Skønhed: som dem, den fattige Student Villon viede til »den smukke Vaabensælgerske» eller til »Kvinderne fra fordum». Germanerne vilde sædelig forskrækkes, skulde de nævne en saadan Vovehals som Begynder af deres Poesi. De unge Franskmand beundrer og elsker hans Vers den Dag i Dag. Og mere kan man ikke opnaa efter firehundrede Aar.

Men i dette, at deres første Mester i moderne Poesi var en forbrydersk Existens, findes der noget symbolsk for den franske Kunst og Aand:

Det, man her beundrer, er Oprindeligheden og Kraften i sig selv. Ingen regnes – som hos os – for en stor Poet længe efter sin Død, blot fordi han har haft en god Hensigt, har skrevet utrættelig til Held for samfundsgavnlig Fordomme. Fordomme og Samfund forgaar, Kraften bestaar.

Maaske øvede Fortiden Retfærdighed mod Villon ved at udbanke hans syndige Drifter over Rendestenene. Vi – vil tilgive ham.

Der findes til Minde om Villon en Statue i en Gade bagved Panthéon. Og der lever den Dag i Dag en Digter i Quartier Latin, lige saa fattig som han – og som de franske ofte sammenligner med den gamle Mester. Det er Paul Verlaine.* –

En gammel Gaard i Rue de Vaugirard, tolv Alen lang, sex Alen bred. For ned en Halvmørke som i en Brønd, for oven den blaa Himmel. Tre Mænd med lange, mørke Skæg frembragte paa Harpe, paa Fløjte og Basviol en besynderlig Musik.

Uden for i Gaderne skinnede Solen og Vaaren. Men jeg steg op ad en dunkel Trappegang med hulslidte Sten og et hundreaarigt Gælønder. Den sære Musik fulgte mig gennem alle Etagerne til den øverste Afsats, hvor jeg igennem Vinduet kunde kige ud paa Tagene.

* Se f. Ex. hans Sonnet om Mademoiselle Machabée. Sælens Kraft og Ægthed lader ikke Villon noget efter